

Asia: VN/2646/2024

Lausuntopyyntö Pohjoisen Suomen ohjelmaluonnoksesta

3.1 Kestävä kasvu ja uudistavat investoinnit

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

Investointikannustimet: Budjetoidaan kohdennettua rahaa valtion toimesta uusiutuvan energian, biotalouden ja teknologiateollisuuden investoinneille. Haetaan EU:ltä kohdennettuja tukia Itä-Suomen elinvoiman lisäämiseksi. Investointituki voisi kattaa osan tuotantolaitosten perustamiskustannuksista ja näin toimia vipuvartena investointien toteutumiseksi.

Kiertotalouden edistäminen: Tuetaan edelleen yrityksiä ja kuntia siirtymään vahvistamaan kiertotaloutta, kuten teollisuusjättemateriaalien hyödyntäminen uusissa tuotteissa, tarjoamalla rahoitusta pilottiprojekteihin.

Erytistoimet teollisten investointien edistämiseksi: Itäisessä Suomessa etenkin pienissä kunnissa kunnat tai kuntien yhtiöt joutuvat vastaamaan mm. halli-investoinneista. Investoinnit tulee saada ELY:n tukien piiriin tavalla tai toisella vaikka investoijana olisi kunta.

3.2 Puhdas energia ja digitaalinen puhdas kasvu

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

Tuulivoiman kompensatioalueet: Nopeutetaan kompensatiojärjestelmän toteutusta tuulivoiman rakentamisen sallimiseksi itäisimmässä Suomessa. Tämä voisi sisältää puolustusvoimien teknisten järjestelmien kehittämisen kompensatiovaroin. Selvitetään Naton mahdollisuudet osallistua rahoitukseen.

Alueiden potentiaalinn tunnistaminen: Esim. Keski-Savon alueelle on tulossa aurinkoenergiaa sekä tuulivoimaa. Varkaudessa on merkittävää teollisuutta, joka voisi hyödyntää puhdasta energiaa. Uusiutuvan energian tuotantolaitokset tuovat myös ympärilleen energiaintensiivistä teollisuutta. Tunnistetaan keskittymät ja tuetaan kuntien yhteistyötä alueen kehittämiseksi.

Vetyteknologia ja kaasujen siirto: Investoidaan tutkimus- ja kokeiluhankkeisiin vedyn tuotannossa ja käytössä. Toteutetaan ylimatekunnallinen "energiakanava" maakuntakaavatasoisesti pitkittäissuunnassa viitostien myötäisesti. Energiakanavassa voisi kulkea vedyn lisäksi esim. biokaasua. Kanavaan tulisi saada haaroja myös itäisemmästä Suomesta.

3.3 Kestävä matkailu

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

Luontomatkailun vahvistaminen: Kehitetään luontomatkailuinfrastruktuuria, kuten esteettömiä reittejä, retkeilymajoja ja matkailijoille suunnattuja kierrätyspisteitä. Luontokohteiden saavutettavuutta parannetaan lisärahoituksella.

Kansainvälinen markkinointi: Käynnistetään systemaattinen matkailumarkkinointikampanja esimerkiksi Aasiaan ja Keski-Eurooppaan. Markkinoidaan selkeästi Saimaan aluetta yhdellä suulla. Myös pienemmät vesistöt ovat yhteydessä Saimaan vesistöön, joten brändi kattaa koko Itä-Suomen. Kansainvälisen matkailun tueksi tarvitaan kaikki alueen lentokentät. Myös Finavian ulkopuolisille kentille tulee kohdentaa valtion rahoitusta perusinfraan kehittämiseen ja ylläpitämiseen.

3.4 Osaaminen ja työvoiman saatavuus

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

Maahanmuuton tuki: Nopeutetaan työ- ja opiskeluperäisten maahanmuuttajien asettautumista alueelle. Konkreettisia toimia olisivat monikieliset palvelut ja kielikoulutuksen lisääminen.

Alueelliset koulutusohjelmat: Laajennetaan alueellisia opintotarjontoja, kuten ammatillisen koulutuksen ohjelmia energia-, teknologia- ja hoitoaloille. Näihin voitaisiin kohdistaa lisärahoitusta ja osaajarekrytointeja.

3.5 Turvallisuus, huoltovarmuus & omavaraisuus

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

Maatalouden kehitysohjelmat: Tuetaan paikallista ruoantuotantoa lisäämällä rahoitusta pienille ja keskisuurille maataloille. Myös innovatiivisia maatalousteknologioita, kuten robotiikkaa ja uusia viljelymenetelmiä, tulisi edistää. Omavaraisuusastetta tulisi ruoantuotannon osalta saada nostettua. Nykykehitys on päinvastainen.

Uusiutuvan energian tuotantolaitosten alkuvaiheessa tulisi varmistaa, että tuotettava energia saadaan käyttöön vaikka kantaverkko olisi pois toiminnasta. Käsittäksemme nykyisillä ratkaisuille näin ei ole. Saadaanko alueellisiin verkkoihin syötettyä energiaa ilman keskeisiä sähköasemia?

3.6. Saavutettavuus

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

Nopeat junayhteydet: Kehitetään edelleen nopeaa junayhteyttä Itä-Suomen keskuskaupunkien ja muun Suomen välille. Tämä vaatii ratahankkeiden priorisointia valtakunnallisessa budjetissa.

Lentoyhteyksien palauttaminen: Panostetaan alueellisten lentokenttien käyttöön ja selvitetään Business Finlandin tuella uusia reittejä matkailun ja liiketoiminnan tukemiseksi.

Laajakaistaverkko: Nopeutetaan 5G-verkon kattavuutta ja tuetaan kiinteän laajakaistan rakentamista syrjäisille alueille.

3.7 Pohjoinen yhteistyö

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Muut huomiot ohjelmaluonnoksesta

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

Ohjelmassa on paljon hyvää, mutta paljon myös "selvitetään", "edistetään" tai "tuetaan" termejä, joiden konkreettisista toimenpiteistä ei kuitenkaan ole vielä mitään takeita. Luusto on kunnossa, mutta nyt tarvitaan lihaa luiden ympärille.

Kuronen Jaakko
Joroisten kunta - Joroisten kunta